

V půlce 60. let začalo postupné uvolňování vycestování do zahraničí, například co se týkalo cest do států Rady vzájemné hospodářské pomoci, tak stačilo, aby si občan zažádal pouze o zvláštní přílohu k občanskému průkazu. Uvolnění výjezdu do zahraničí Československou republikou však ještě neznamenal, že cizí socialistický stát umožní plně volný vstup na své území. Tato problematika se lišila stát od státu a závisela na cizinecké politice toho kterého státu.¹²³ K cestám do Jugoslávie se v této době přistupovalo podobně jako k cestám do kapitalistických zemí s tím, že v případě Jugoslávie byly možné určité menší úlevy v cestování. Proč se přistupovalo k Jugoslávii tímto způsobem? Jugoslávie měla volnější hranice s Rakouskem a Itálií a jugoslávským občanům nebylo omezováno právo na cestování mimo území jejich domovského státu. Jugoslávie se tak stala tranzitem pro útoky československých občanů na Západ, takže ČSSR více prověřovala žádosti československých občanů o cesty do Jugoslávie.

Od roku 1967 byl dále uvolněn styk s Německou demokratickou republikou a v roce 1968 bylo uvolněno cestování do Rumunska. Občan ČSSR mohl vykonat soukromou nebo individuální turistickou cestu do Sovětského svazu jen po předložení pozvání ověřeného úředně sovětskou cizineckou policií, a nebo po předložení předem zakoupeného poukazu na služby. Jak již bylo řečeno, s Bulharskem a Maďarskem probíhal v podstatě volný cestovní styk bez omezení.

První návrh nového zákona o cestovních dokladech byl vypracováván na počátku roku 1968 a byly v něm patrné uvolňovací tendence v rámci cestování do zahraničí i naopak. Naneštěstí na podzim roku 1968 díky normalizaci byly uvolňovací tendence naprosto potlačeny a cestovní styk byl naopak zpřísněn. V rámci cestování na konci 60. let přibývalo více a více důvodů, kvůli kterým mohlo být odepřeno vydání cestovního dokladu. Právě od podzimu 1968 byl diskutován další návrh nového zákona o cestovních dokladech zakotvující zpřísnující opatření, nicméně ministerstvo vnitra doporučilo odklad vydání nového předpisu, který měl původně platit už od roku 1970.

Ač se nepodařilo přijmout návrh nového zákona o cestovních dokladech, tak i přesto v roce 1969 přijala vláda řadu jiných opatření v rámci cestovního ruchu, například do konce roku 1969 měly být všechny dosud vydané služební výjezdní doložky u osob nacházejících se v cizině zrušeny nebo výjezdní doložky k soukromým cestám měly ztratit platnost dnem zveřejnění vyhlášky o platnosti výjezdních¹²³ Jan Rychlík, Cestování do ciziny v habsburské monarchii a v Československu: Pasová, vízová a vystěhovalecká politika 1848-1989, Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2007, s. 68 42 doložek. ¹²⁴ Výjezdy do ostatních socialistických států s výjimkou Jugoslávie nebylo zpřísněno, ale soukromé cesty do kapitalistických zemí a Jugoslávie byly omezeny ve velkém měřítku. „... na základě usnesení vlády ČSSR č. 266/1969 z 8. října 1969 měly být soukromé cesty na Západ napříště povolovány jen jednou do roka v době dovolené zaměstnance.“¹²⁵ Další omezení, se kterým musel občan počítat, pokud chtěl vycestovat do kapitalistické ciziny, byly podmínky, za jakých může občan vycestovat. Cesty na Západ měly být povolovány pouze jako organizované zájezdy cestovních kanceláří, dále k návštěvám blízkých příbuzných a také cesty na základě kladně potvrzeného příslibového řízení Státní banky československé. Dá se říct, že hranice na Západ byly v té době v podstatě uzavřeny, jelikož bylo nemožné získat výjezdní doložku a počet devizových příslibů, které vydávala SBČS byl omezený.

Tyto zásady pro vydávání cestovních pasů a výjezdů do ciziny byly upraveny vládním nařízením č. 114/1969 Sb.126 a které také uvádělo důvody k odepření vydání cestovního pasu či k jeho odebrání. Podrobnosti vydávání cestovních dokladů a dalších záležitostí s tím spojených byly shrnuty do společné vyhlášky ministerstva vnitra a zahraničních věcí pod č. 44/1970 Sb.127 a tato vyhláška zároveň nahradila starší vyhlášku č. 64/1965 Sb.

Od 70. let až do počátku 90. let 20. století Na začátku sedmdesátých let v důsledku ostrých normalizačních zásahů bylo v podstatě nemožné vyjet do tzv. kapitalistické ciziny. Veškerý cestovní styk byl okleštěn a zpřísněn. Silné omezování cestování probíhalo nejen u individuálních turistických a soukromých cest, ale také u hromadné turistiky organizované cestovními kancelářemi. Organizované zájezdy byly v podstatě určeny pro podnikové kolektivy, byly drahé a bylo jich nabízeno poskrovnu.

Vedle státního podniku ČEDOK existovaly ještě specializované kanceláře jako například Cestovní kancelář mládeže nebo třeba Sportturist. Léčebné zájezdy organizovaly cestovní kanceláře Balnea a Slovakotherma, ale oproti poznávacím zájezdům se mohli hlásit i jednotlivci, avšak za předpokladu, že mají doporučení od svého ošetřujícího lékaře. Kombinované zájezdy do socialistických a kapitalistických zemí nebyly povoleny a výjimku z tohoto zákazu tvořily pouze hromadné turistické cesty sovětskými loděmi po Černém moři a Středomoří. Celou problematiku cestovních dokladů a omezování cestování upravovalo vládní usnesení č. 271/1972 Sb.130.